

เรื่อง นายสฤกษ์ ประดับศรี กับสมาชิกพรรคเพื่อไทย รวม ๑๐๘ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยว่า มติของพรรคเพื่อไทย ที่อนุญาตให้นายสฤกษ์ นาคสุข ลาออกจากการเป็นผู้สมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ในคราวการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ พรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีมติส่งนายสฤกษ์ นาคสุข เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ลำดับที่ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ประกาศเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว นายสฤกษ์ นาคสุข ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๑ ขอลาออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร และผู้ถูกร้องที่ ๑ มีมติ อนุญาตให้ลาออก

ผู้ร้องเห็นว่า มติของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่อนุญาตให้นายสฤกษ์ นาคสุข ลาออกจากการเป็นผู้สมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยโสธร ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้ง กับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม มาตรา ๑๐๒ (๙) มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๖๕

๒. ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ร้องเป็นสมาชิก พรรคเพื่อไทย จำนวน ๑๐๘ คน ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัย กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่ง รับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า มติของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่อนุญาตให้นายสฤกษ์ นาคสุข ลาออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อสมัครรับเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร จะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แล้ว ไม่ปรากฏชื่อนายสธิพร นาคสุข เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคเพื่อไทย สถานภาพการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจึงสิ้นสุดลง จึงไม่อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๔๕ (๑๓) ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หลักการตามบทบัญญัติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๒ (๙) และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง กำหนดหลักเกณฑ์ไว้สำหรับกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๓ วรรคสาม จะมีผลบังคับในระหว่างที่ยังมิได้มีการประกาศผลการเลือกตั้งเท่านั้น การถอนตัวจากการสมัครรับเลือกตั้งหลังจากการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นไปแล้ว ย่อมทำได้ โดยชอบประกอบกับข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีมติอนุญาตให้นายสธิพร นาคสุข ลาออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร เนื่องจากไม่เคยได้รับหนังสือลาออกของนายสธิพร นาคสุข อีกทั้งผู้ร้องก็ไม่สามารถนำมติของผู้ถูกร้องที่ ๑ มาแสดงตามที่กล่าวอ้างได้ ดังนั้น จึงฟังไม่ได้ว่าพรรคผู้ถูกร้องที่ ๑ มีมติอนุญาตให้นายสธิพร นาคสุข ลาออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร กรณีจึงไม่มีมูลอันจะเป็นการกระทำที่ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายจรูญ อินทจาร นายจรัญ ภักดีธนากุล นายเฉลิมพล เอกอรุ นายซัช ชลวร นายนุรักษ์ มาประณีต นายบุญส่ง กุลบุปผา นายสุพจน์ ไช่มุกด์ และนายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๐๕ ก วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน
นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ
นายอดิเทพ อูยะพัฒน์ ผอ.กค.๖
นางสาววนิดา ไชยชนตรตี ผอ.สค.๓
นายสิทธิพร เคาภายน ผู้เชี่ยวชาญ ฯ

ย่อโดย นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๖๖